

HERINNEREN OM NIET TE VERGETEN

Beleidsplan 2022-2026 van het Hoorns Comité 40-45

BELEIDSPLAN 2022-2026 VAN HET HOORNS COMITÉ 40-45

HERINNEREN OM NIET TE VERGETEN EN TE LEREN VAN ONZE GESCHIEDENIS

Voor u ligt het eerste vierjarenbeleidsplan van Stichting Het Hoorns Comité 40-45. Bewust is gekozen voor een meerjarenbeleidsplan. Grote projecten vragen een lange voorbereidingstijd. In de periode die dit beleidsplan bestrijkt, viert Nederland in 2025 dat het tachtig jaar geleden is bevrijd. Een jaartal om bij stil te staan, om meer dan één reden. En een jaar waarin het comité met een aantal bijzondere projecten de Tweede Wereldoorlog in Hoorn wil herinneren. Onze missie is immers: Herinneren om niet te vergeten en te leren van onze geschiedenis.

Onze speerpunten voor 2022 - 2026

- uitbreiding van het bestuur
- professionalisering van onze organisatie
- een samenhangend communicatie- en pr-beleid
- versterking van het financieel draagvlak
- viering van 80 jaar bevrijding met aansprekende projecten voor jong en oud

Verderop in dit beleidsplan zullen we deze speerpunten toelichten.

WIE ZIJN WE?

Stichting Het Hoornse Comité 40-45, kortweg Comité 40-45, is opgericht in 1991. Tot de initiatiefnemers behoorden onder andere ons erelid wijlen Truus Menger, landelijk bekend verzetsstrijder, beeldend kunstenaar en inwoner van Westfriesland. Van de oprichters van toen maakt Phil van Dijk (vicevoorzitter) tot op de dag van vandaag deel uit van het bestuur. Tot voor kort bestond het bestuur uit zes personen: vijf mannen en een vrouw.

In 2022 is één van de speerpunten - uitbreiding van het bestuur - voortvarend opgepakt. Per 1 januari 2023 telt het bestuur zeven personen: drie mannen en vier vrouwen.

Van links naar rechts: Sandra Boes, Alien Alberts, Eddy Boom, Phil van Dijk, Cokky Bronsgeest, Jos de Groot en Christa van Hees (Foto: Benno Ellerbroek)

Het bestuur bestaat uit de volgende personen: Eddy Boom (voorzitter), Phil van Dijk (vicevoorzitter), Cokky Bronsgeest (secretaris), Jos de Groot (penningmeester), Alien Alberts (sponsoring), Christa van Hees (communicatie en PR) en Sandra Boes (Open Joodse Huizen).

ONZE MISSIE

Het comité stelt zich ten doel om de gebeurtenissen in Hoorn tijdens de Tweede Wereldoorlog blijvend in herinnering houden. Opdat we niet vergeten en leren van onze geschiedenis.

De invloed van de oorlog is, ook bijna tachtig jaar later, voor nieuwe generaties nog niet voorbij. De komst van oorlogsvluchtelingen en nieuwe Nederlanders doen ons eens te meer beseffen dat leven in vrede en vrijheid geen vanzelfsprekende zaak is. De stichting probeert bij haar activiteiten dan ook steeds een link te leggen met de actualiteit.

ONZE ORGANISATIE

De stichting werkt geheel met vrijwilligers en zoekt de samenwerking met tal van partners in de gemeente. De bestuursleden doen hun werk zonder enige vergoeding en voeren het grootste deel van de werkzaamheden zelf uit onder het motto: zelf doen wat kan, uitbesteden wat moet. Dankzij de recente uitbreiding van het bestuur ligt er een goede basis om dit principe ook de komende jaren te hanteren.

Links: Vicevoorzitter Phil van Dijk, rechts: QR-code monument Kerkplein (foto's: Benno Ellerbroek)

WAT DOEN WE?

Ieder jaar stelt het comité een programma op dat zich richt op inwoners van alle leeftijden, in het bijzonder op kinderen. Met veel educatieve activiteiten voor de basisscholen.

Ons scholenprogramma

- gastlessen door leden van het comité voor scholen die een oorlogsmonument hebben geadopteerd
- de mogelijkheid voor scholen om een van de bijna twintig oorlogsmonumenten in de gemeente Hoorn te adopteren
- de expositie Bezet & Bevrijd in de Boterhal, een samenwerking tussen een van de kunstenaars van de Boterhal en leerlingen van de adoptiescholen
- een bijeenkomst voor leerlingen van de hoogste klassen in de Oosterkerk

Daarnaast heeft de stichting t.g.v. 75 jaar bevrijding het initiatief genomen voor de website www.oorloginhoorn.nl. Hier is een pakket digilessen beschikbaar dat leerkrachten zelf met hun leerlingen kunnen gebruiken.

Stille Tocht en concert op 4 mei

Jaarlijks terugkerend vanaf de oprichting in 1991 is de Stille Tocht op 4 mei, gevolgd door een herdenkingsbijeenkomst met muziek. Leidraad voor de Stille Tocht zijn de kunstwerken "De vier handen". Deze zijn gemaakt door de landelijk bekende verzetsvrouw en kunstenaar (wijlen) Truus Menger.

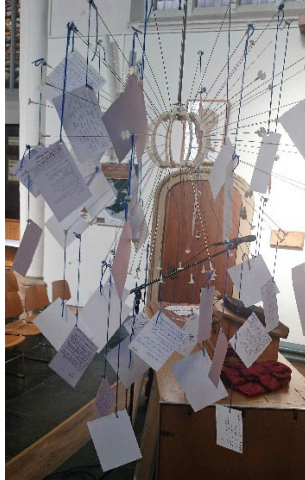
Een van de vier "handjes" van Truus Menger: "Troost" staat op de Grote Noord ter hoogte van de Cyriacuskerk .

De tocht eindigt met een kranslegging bij het oorlogsmonument op het Kerkplein. Na de Stille Tocht volgt in de Oosterkerk een voor iedereen gratis toegankelijk concert.

Expositie Bezet & Bevrijd

Ieder jaar wordt in De Boterhal in Hoorn rond 4 mei de (foto)expositie Bezet & Bevrijd gehouden. Deze expositie is voor jong en oud. Leerlingen van de adoptiescholen maken kunstwerken voor deze tentoonstelling. Jaarlijks krijgen zij hiervoor een thema mee. Het thema voor 2023 is “Leven in oorlog”.

De Boterhal leent zich niet voor een grootschalige opening. Daarom vindt die plaats in de Oosterkerk in aanwezigheid van de burgemeester. Elk jaar wonen meer dan 250 kinderen deze bijeenkomst bij.

In 2023 wordt de expositie Bezet & Bevrijd gehouden van 29 april tot en met 21 mei.

Sinds 2016 is Hoorn een van de deelnemers aan het landelijk programma Open Joodse Huizen | Huizen van Verzet. Dit is een jaarlijks terugkerend programma van sprekende herdenkingen. Vertellers, bezoekers én bewoners delen verhalen in huizen waar Joden of verzetslieden woonden en werkten vóór, tijdens en vlak na de Tweede Wereldoorlog.

Ieder jaar wonen enkele honderden belangstellenden dit evenement bij. Velen van hen bezoeken op deze dag meerdere locaties. Dankzij de meivakantie kunnen ook ouders en kinderen deze bijeenkomsten meemaken.

In Hoorn organiseert het Comité 40-45 deze kleinschalige en laagdrempelige bijeenkomsten in de eerste week van mei. Daarvoor zoekt het comité elk jaar acht tot tien locaties en vertellers die de verhalen bij deze plekken op een aansprekende manier kunnen overbrengen.

Gezien de vaak grote belangstelling in relatief kleine ruimtes experimenteert het bestuur in 2023 met de optie om vertellers hun verhaal tweemaal te laten vertellen.

Struikelstenen

In 2012 heeft het comité het initiatief genomen om zestien struikelstenen (Stolpersteine) in Hoorn te laten plaatsen door de Duitse kunstenaar en initiatiefnemer Gunther Demnig. Struikelstenen zijn gedenksteden voor tijdens de Tweede Wereldoorlog vermoorde mensen. De stenen zijn niet alleen voor vermoorde Joden. Ze zijn voor alle slachtoffers van de nazi's. De kunstenaar noemt ze struikelstenen, omdat je erover struikelt met je hoofd en je hart en je moet buigen om de tekst te kunnen lezen. De afgelopen jaren zijn er op initiatief van particulieren met hulp van de gemeente nieuwe stenen bij gekomen, ook in 2022. Voor de komende jaren zijn initiatieven bekend voor plaatsing van een struikelsteen voor verzetsstrijder J.D. Poll (OSG) en plaatsing van een plaquette door de familie van Trien de Haan (Noorderstraat 12).

Nationaal Holocaust Namenmonument

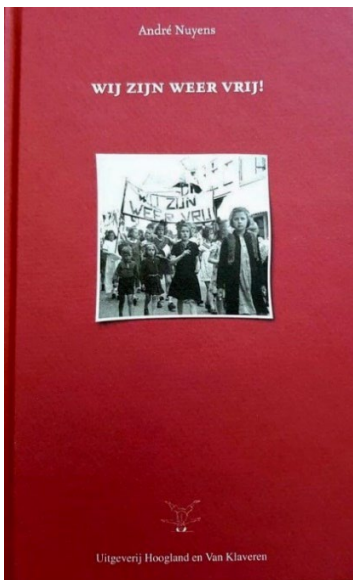

Daarnaast heeft het comité sinds 2021 tien herdenkingsstenen in het Holocaust Namen Monument gefinancierd samen met de gemeente Hoorn. Daarmee zijn voormalige Joodse inwoners van onze stad die nooit een graf kregen blijvend in onze herinnering gegrift.

Het nationaal monument aan de Weesperstraat in Amsterdam telt ruim 100.000 stenen.

BIJZONDERE PROJECTEN EN ACTIVITEITEN

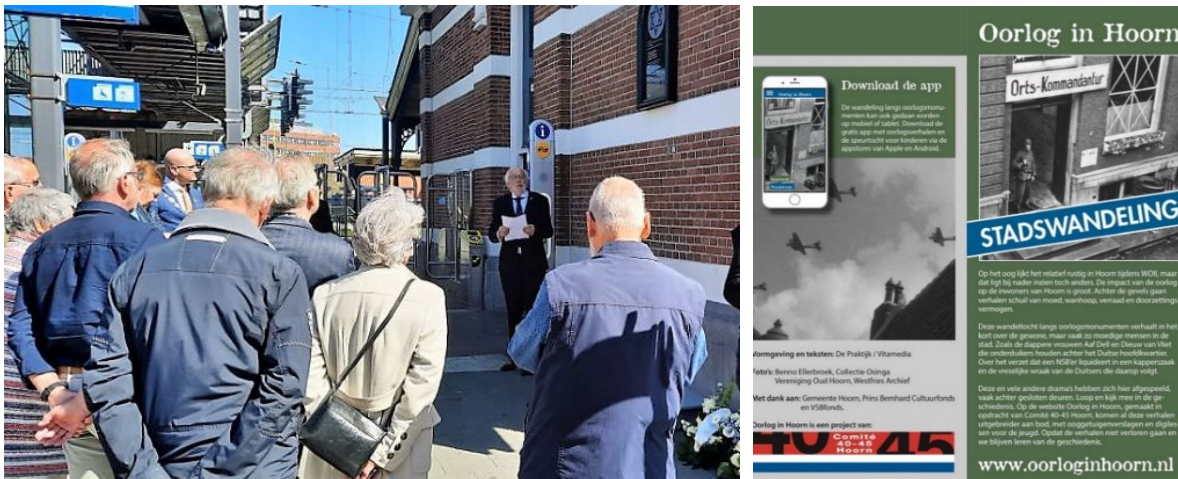

Boven van links naar rechts: Publicaties “Wij zijn weer vrij” van André Nuijens (2010) en *Grepen uit mijn dagboek* van Elly-BEEK-Trap (2015). Daarnaast rechts het Vliegersmonument op de Westerdijk met penningmeester Jos de Groot. In 2017 ontving het comité een eervolle vermelding van de Provincie NH in het kader van de wedstrijd Compliment voor een monument. Onder Project Ooggetuigen: jongeren interviewen ooggetuigen (2020) met voorzitter Eddy Boom.

In de loop der jaren heeft de stichting het initiatief genomen voor plaquettes, diverse films, theatervoorstellingen en publicaties en heeft ze een speciale app laten ontwikkelen. Zo was het comité in 2010 opdrachtgever en fondsenwerver voor het boek “Wij zijn weer vrij” van de bekende Hoornse

jeugdboekenschrijver André Nuijens. Vijf jaar later, in 2015, kregen alle leerlingen van de groepen 7 en 8 van de Hoornse basisscholen, het boekje “Grepn uit mijn dagboek” van de Joodse Elly Trap-Beek. Zij zat jarenlang ondergedoken in haar eigen huis in Hoorn.

In 2017 zagen de website www.oorloginhoorn.nl van het comité en de speciale app “Oorlog in Hoorn” het licht. Onderdeel daarvan was het project Ooggetuigen, waarbij leerlingen uit het middelbaar onderwijs Hoornse inwoners over hun oorlogservaringen filmde. Er is met een groot aantal partijen samengewerkt. Het comité kreeg steun van enkele grote fondsen, zoals het VSB-fonds, het Prins Bernard Cultuurfonds en het dividendfonds van de Rabobank. Eveneens in 2017 ontving het comité een eervolle vermelding van de Provincie NH in het kader van de wedstrijd Compliment voor een monument.

Van l.n.r.: Onthulling plaquette Stationsplein, App en stadswandeling Oorlog in Hoorn en plaatsing QR-code bij monument op het Kerkplein

In 2020 werd op het station een plaquette onthuld, die de herinnering levend houdt aan het feit dat op 20 april 1942 een trein vertrok met Joodse inwoners van wie er slechts zeer weinigen uit de vernietigingskampen zouden terugkeren. De plaquette bevat de namen van zestien slachtoffers.

Tijdens Open Monumentendag 2021 schroefde wethouder Samir Bashara van Onderwijs, Cultuur en Erfgoedzaken het eerste QR-code bordje bij het oorlogsmonument op het Kerkplein. Daarmee werden de verhalen van vijftien monumenten in Hoorn met extra informatie ontsloten.

FINANCIERING EN SPONSORING

Stichting Het Hoornse Comité 40-45 staat sinds 1991 ingeschreven in de Kamer van Koophandel Hoorn onder nummer 41235794.

De stichting is een niet-winstbeogende stichting. Ze ontvangt voor haar activiteiten een subsidie van de gemeente Hoorn. Dankzij de bijdragen van sponsoren en donateurs en fondsen kan het comité de hier eerdergenoemde activiteiten organiseren.

Onze stichting is door de Belastingdienst aangemerkt als ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling). Dit betekent dat donateurs en sponsoren hun bijdragen voor 125 procent van de belasting kunnen aftrekken, mits aan een aantal voorwaarden is voldaan.

Bedrijven en organisaties die ons financieel of in natura steunen worden met hun logo vermeld op onze website en op de flyer die ieder jaar wordt gemaakt met ons programma voor 4 mei en de dagen daaromheen.

Onze bankgegevens zijn als volgt:

ING bank IBAN REKENING: NL11 INGB
0003785926
BIC: INGBNL2A

TU Comité 40-45 Hoorn

**2020 en 2021
STIL
op 4 mei**

**75 JAAR
VRJHEID
HOORN**

**Kom in 2022 met velen
voor 2 minuten stilte
op het Kerkplein.**

**Aanvang Stille Tocht:
Plein Schouwburg Het Park
19.30 uur.**

Stichting Het Hoornse Comité 40-45 in cijfers

Per 31 december 2021 bedroeg ons eigen vermogen € 4.791,10.

Het jaar 2021 werd met een licht verlies afgesloten. Tegenover een totaal aan uitgaven van € 8.346, stonden inkomsten van in totaal € 7.972,72.

Naast een subsidie van de gemeente Hoorn van ruim € 3.000, ontving het comité in 2021 € 700 euro aan bijdragen van sponsoren en € 4.208 aan donaties en bijdragen. Dit ging veelal om eenmalige steun. De stichting ontving zowel bijdragen in natura als in geld.

ONZE SPEERPUNTEN UITGELICHT

- ***Uitbreiding van ons bestuur***

Met de uitbreiding van het bestuur met drie nieuwe leden, beschikt het comité over een uitgebreid netwerk en nieuwe competenties. Ook is nadrukkelijk gekeken naar de man-vrouwverhouding.

Het streven is om de competenties en voorkeuren van de bestuursleden zo goed mogelijk te benutten en daar in de portefeuilleverdeling rekening mee te houden. Voor elke portefeuille zijn duo's gevormd, zodat de bestuurswerkzaamheden minder kwetsbaar zijn. Alle activiteiten zijn bij ten minste twee en vaak bij drie personen belegd. De voorzitter is het boegbeeld naar buiten.

ACTIVITEIT	WIE
STILLE TOCHT	Cokky Bronsgeest, Phil van Dijk en Eddy Boom
EXPOSITIE BEZET & BEVRIJD	Phil van Dijk en Jos de Groot
FINANCIËN	Jos de Groot en Eddy Boom
SPONSORING	Alien Alberts, Sandra Boes en Eddy Boom
ADOPTIE SCHOLEN EN GASTLESSEN	Eddy Boom, Phil van Dijk, Christa van Hees, Alien Alberts
OPEN JOODSE HUIZEN	Sandra Boes, Christa van Hees en Eddy Boom
MONUMENTEN	Eddy Boom en Jos de Groot
SECRETARIAAT	Cokky Bronsgeest en Christa van Hees
COMMUNICATIE EN PR	Christa van Hees en Cokky Bronsgeest
80 JAAR BEVRIJDING	Eddy Boom en Christa van Hees
VRIJHEIDSMAALTijd 5 MEI	Eddy Boom, Sandra Boes en Christa van Hees

- ***Professionalisering van onze organisatie***

De stichting heeft met beperkte financiële middelen, grote zelfwerkzaamheid en een enorme drive de afgelopen jaren zeer veel weten te bereiken. Dankzij de zeer korte lijnen tussen bestuursleden die elkaar soms al tientallen jaren kennen, hoefde er weinig formeel te worden vastgelegd. Veel kennis zat bij een of enkele personen. Dat maakte de organisatie flexibel en wendbaar, maar ook kwetsbaar. Met de bestuurlijke uitbreiding doet zich de wens voor afspraken goed te archiveren en informatie optimaal te delen. Dankzij programma's als Google Drive, OneDrive en Excel, worden de mogelijkheden daartoe de komende jaren beter benut.

- ***Een samenhangend communicatie- en pr-beleid***

Tot de kernactiviteiten van het communicatie- en pr-beleid behoren:

- het beheer van de website
- perscommunicatie
- het opzetten en beheren van accounts van relevante sociale media
- vormgeving schriftelijke uitingen

Een groot project in 2022\2023 wordt het samenvoegen van de websites: www.comite4045.nl en www.oorloginhoorn.nl. Beide websites zijn van het comité. De site oorloginhoorn.nl is enkele jaren geleden opgezet als projectwebsite t.g.v. 75 jaar bevrijding. De site ziet er aantrekkelijk uit, bevat reeds veel relevante en informatieve informatie, is professioneel vormgegeven en communiceert gemakkelijk.

Het bestuur heeft dan ook besloten de sites per 1 januari 2023 samen te voegen en door te gaan onder de naam www.oorloginhoorn.nl. Bezoekers van www.comite4045.nl komen via een zogeheten Re-Direct automatisch op de site www.oorloginhoorn.nl terecht. Deze samenvoeging vraagt aanzienlijke aanpassingen en daarmee gepaard gaande kosten.

Vanzelfsprekend blijft het uitbreiden van de website met nieuwe verhalen en getuigenissen tot onze kernactiviteiten behoren. Met name over groepen die tot nog toe onderbelicht zijn gebleven.

Daarnaast spant het comité zich in om zijn activiteiten breed kenbaar te maken via de pers en relevante sociale media.

- ***Verbreiding van ons financieel draagvlak***

Comité 40-45 prijst zich gelukkig dat tal van lokale ondernemers het werk van de stichting de afgelopen jaren hebben willen ondersteunen. De stichting is hen zeer dankbaar. Graag krijgen we meer (meerjarige) financiële zekerheid. Tegelijk willen we deze steun laagdrempelig maken,

zodat Hoornse ondernemers die laatste jaren te maken hebben gehad met grote onzekerheden makkelijk kunnen instappen.

Daarom hebben wij ons ten doel gesteld de komende periode ten minste twintig Hoornse bedrijven en lokale ondernemers voor vijf jaar aan ons te binden voor een jaarlijkse bijdrage van € 250. Vanzelfsprekend zijn en blijven ook hogere en lagere bedragen welkom. Ons nieuwe bestuurslid Alien Alberts gaat zich actief met het realiseren van deze doelstelling bezighouden. Om dit te faciliteren is een informatieblad beschikbaar dat (potentiële) gevers snel inzicht geeft in wat ons comité allemaal doet.

Met een financiële buffer willen we in 2025, als Nederland 80 jaar bevrijding viert, een aantal bijzondere projecten mede-financieren. De ervaring leert dat grote fondsen gemakkelijker steun verlenen, als ook anderen bijdragen en er sprake is van een substantiële eigen bijdrage.

- ***Viering 80 jaar bevrijding met aansprekende projecten voor jong en oud***

Op dit moment treft ons comité voorbereidingen voor een aantal aansprekende projecten t.g.v. de viering van 80 jaar bevrijding. Daarover zullen we de komende jaren uitgebreid communiceren.

Voor één project willen we nu al een lans breken: het (doen) vernoemen van ten minste tien Hoornse verzetsmensen met een straatnaam in Hoorn. Dit is een lang gekoesterde wens van het comité en niet van ons alleen. Wij zullen, voor zover dat in ons vermogen ligt, ons tot het uiterste inspannen om deze wens in 2025 gerealiseerd te hebben. Mogelijk in combinatie met een expositie over onze Hoornse verzetshelden. Dat zijn er vele malen meer dan tien.

Veel is nog altijd onbekend. Zo bevat de website van het Noord-Hollands Archief een lijst van Noord-Hollandse vrouwen in het verzet. Zeker 25 daarvan hebben een connectie met Hoorn en zijn nog nauwelijks bekend. Onderstaande lijst is dan ook verre van compleet.

	<i>Truus Menger-Overstegen</i>	<i>Landelijke bekend en gelauwerd verzetsstrijdster, vriendin en samen met haar zusje mede-verzetsstrijder van Hannie Schaft, oprichter Hoorns Comité 40-45, beeldend kunstenaar en auteur van onder andere het boek "Toen niet, nu niet, nooit".</i>
---	--------------------------------	---

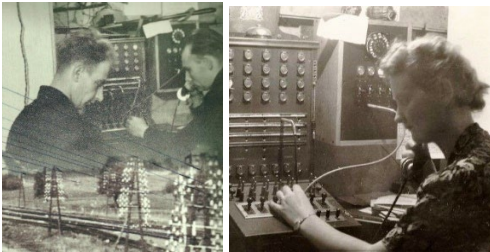
	<p><i>Gré Visser</i></p>	<p><i>In 2011 benoemd tot ereburger van Hoorn voor o.a. het opvangen van meer dan 23 onderduikers. Daarnaast werkte Gré als koerier en vervalste ze persoonsbewijzen en stempels. In 1944 werd Visser door de Landwacht aangehouden en in Amsterdam werd Visser door de beruchte Willy Lages, het hoofd van de Sicherheitsdienst, verhoord.</i></p>
	<p><i>Dieuw van Vliet en Aaf Dell</i></p>	<p><i>Deze Hoornse vriendinnen boden zo ongeveer onder de ogen van het Duitse hoofdkwartier een schuilplaats voor tal van onderduikers. Hun woning was de conciërgewoning bij de Orts-Kommandantur. Aaf werd in 1944 opgepakt en gedeporteerd naar kamp Ravensbrück. Tot drie keer toe ontsnapte ze aan de gaskamer; tijdens alle verhoren heeft ze gezwegen als het graf.</i></p>
	<p><i>Odile Moreels</i></p>	<p><i>Directrice van het toenmalig Stadsziekenhuis in Hoorn en tweemaal onderscheiden voor haar inzet voor Joodse inwoners, zieken en minderbedeelden. Samen met haar vriendinnen Aaf Dell en Dieuw van Vliet zorgde zij ervoor dat Joodse verpleegsters in haar ziekenhuis konden werken en zo nodig onderduiken. Ook in de Eerste Wereldoorlog was ze al actief; ze hielp toen als verpleegster gewonde Belgische soldaten.</i></p>
	<p><i>Trien de Haan Bart de Haan Nellie (dochter) de Haan</i></p>	<p><i>Vanaf de jaren '30 strijder voor vrouwen- en arbeidsrechten. Lid van de verboden Revolutionair Socialistische Arbeiderspartij en de eerste georganiseerde verzetsgroep in Nederland. Verspreide ondergrondse pamfletten, bracht onderduikers onder en regelde papieren voor mensen die naar het buitenland vluchtten. Werd begin 1942 gearresteerd en overgebracht naar kamp Ravensbrück. Redde haar Hoornse vriendin Aaf Dell uit de dodenrij en probeerde met haar gedichten moed en hoop te geven. Overleefde het kamp ternauwernood.</i></p>

*Lies
Langereis-
Duursma*

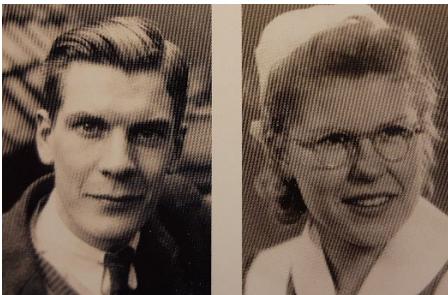
Koerierster die er volgens Piet Verbeek (topman van het Hoorns verzet) altijd op uit trok om de moeilijkste problemen op te lossen. Ving in haar woning aan de Emmalaan (recht tegenover een NSB-er) onderduikers op. Werd publiekelijk gehuldigd. Was ook na de oorlog maatschappelijk van grote betekenis. Ze werd lid van de zuiveringscommissie voor de distributiedienst, werd actief in de Commissie voor Oorlogspleegkinderen in Amsterdam en was medeoprichter van de Gemeenschap (later: Vereniging) van oud-illegale werkers in Hoorn.

Jo en Marie Iepenga-Brouwer

Huisvestten in een verborgen kamer de af luisterpost Post Poddie. Drijvende krachten achter deze af luistercentrale die wel de trots van het verzet in Noord-Holland werd genoemd. Jo Iepenga werd na de oorlog driemaal onderscheiden: met de Verzetsspeld, met het Verzetshedenkingskruis en een Franse onderscheiding.

Ko en Mieke Karssen

*Ko werkte als boekhandelaar in Hoorn mee aan de verspreiding van het verzetsblad *Je Maintiendrai*. Verkocht (illegaal) duizenden foto's van koningin Wilhelmina. Werd in 1943 door de SD gearresteerd en later gemarteld. Kwam terecht in kamp Vught, later in het Huis van Bewaring in Rotterdam in afwachting van zijn proces. Doorstond elf maanden foltering. Hem werd een misdaad tegen de veiligheid van de Duitse Orde verweten en de doodstraf dreigde. Werd 6 juni 1944 bevrijd door de Rotterdamse KP. Zijn vrouw werd na zijn bevrijding als gijzelaarster opgepakt. Zijn zus Mieke Karssen (verpleegster) was actief als koerierster.*

	<p><i>Henk Kleipoel (verzetsnaam: Lange Henk)</i></p>	<p><i>Kundig leider van het gewapend verzet in Hoorn (Hoornse Knokploeg) en lid van de Binnenlandse Strijdkrachten. Werd na de oorlog benoemd bij het district Hoorn van de Politieke Opsporingsdienst (onderdeel van het Militair Gezag). Werd na de oorlog gemeenteraadslid voor de SDAP en later wethouder tot 1959.</i></p>
	<p><i>Jan en Dina Molenaar</i></p>	<p><i>Verborgen tijdens de oorlog minstens dertien onderduikers en moesten na verraad zelf onderduiken. Vingen tijdens en na de oorlog de Joodse kleuter Gerry Mok op en gingen zelfs een rechtszaak aan om voor hem (wees) te kunnen blijven zorgen. Beiden stonden bij de Duitsers bekend als links-extremistisch.</i></p>
	<p><i>Dirk Bakker: (verzetsnaam Ome Barend)</i></p>	<p><i>Chef wagenpark PTT en vanaf het begin van de oorlog via de Ordedienst en een illegale af luisterpost (Post Poddie) actief in het verzet. Later ondercommandant bij de Binnenlandse Strijdkrachten, district Hoorn. Werd na de oorlog gemeenteraadslid voor de Vrijzinnig Democratische Bond.</i></p>
	<p><i>Piet Verbeek (1882-1966) (verzetsnaam: Ome Koos)</i></p>	<p><i>Voorman in Hoorn van de Landelijke Hulp aan onderduikers (LO) en Landelijke Knokploeg (KP), uitgever en lid van de verboden politieke partij ARP en vakbond CNV. Voedselofficier bij de Binnenlandse Strijdkrachten. Na de oorlog actief in diverse zuiveringscommissies voor de Hoornse gemeentebedrijven. Werd ondanks een lastercampagne tot 1958 lid van de Hoornse gemeenteraad voor de CHU/ARP (Christelijke Nationale Volkspartij).</i></p>
	<p><i>Leo, Kees en Sam Stuijbergen</i></p>	<p><i>Kees en Sam waren vanaf het begin van de oorlog actief in de Landelijke Organisatie voor Hulp aan Onderduikers, en werden later lid van de Hoornse Knokploeg. Leo werd samen met zijn vader thuis gearresteerd, toen de SD op zoek was naar Kees. Leo is in een concentratiekamp overleden aan vlektyfus.</i></p>

	<p><i>Georges Trigallez (verzetsnaam: Sjors) en Henny Trigallez-Schat</i></p>	<p><i>Waren beiden (toen nog verloofd) actief in het Hoornse gewapend verzet (Knokploeg Hoorn), Henny als koerierster. Georges was onder andere betrokken bij de liquidatie van de gevaarlijke SD-infiltrant George Herlee. Daarnaast regelden ze als lid van de knokploeg voedsel en papieren voor onderduikers, bevrijdden ze door de Duitsers gearresteerde verzetsmensen en waren ze betrokken bij wapendroppings.</i></p>
	<p><i>Mechiel Wills</i></p>	<p><i>Adjunct-gemeentearchitect in Hoorn, stelde zijn huis open als tussenadres voor de opvang van Joodse onderduikers, kopieerde officiële stempels om valse identiteitspapieren te maken, verzamelde en verdeelde voedsel voor onderduikers. Was tot 1944 ofwel lid van de Hoornse Knokploeg totdat deze verraden was, of had daar zeer goede contacten mee. Werd na de oorlog gemeenteraadslid voor de SDAP.</i></p>
	<p><i>Ab Vortman</i></p>	<p><i>Adjunct-commissies bij de Hoornse Belastingdienst en lid van het gewapend verzet (Knokploeg Hoorn). Ook actief met inzamelen van geld voor onderduikers, verspreiding van (illegale) bonkaarten, vervalsen persoonsbewijzen. Na de bevrijding rechercheur bij de Politieke Opsporingsdienst, lid van de zuiveringscommissie voor de Belastingdienst, medeoprichter Hoornse afdeling Nederlands Volksherstel. Werd na de oorlog gemeenteraadslid voor de SDAP.</i></p>
	<p><i>Willem Pommerel en Cor Pommerel</i></p>	<p><i>Willem was actief bij Post Poddie, in de Ordedienst en daarna bij de Binnenlandse Strijdkrachten. Zorgde als medewerker PEN voor elektriciteit voor illegale drukpersen. Op 6 april 1945 is hij bij Limmen gefusilleerd, nadat de Landwacht een lijst met illegale telefoonnummers bij hem had gevonden. Zoon Cor Pommerel (PTT) was eveneens actief bij Post Poddie.</i></p>

	<p><i>Leo Trap</i></p>	<p><i>Vanaf het begin als medewerker van de PTT actief in het verzet. Speelde een grote rol bij Post Poddie. Bracht na de oorlog aan zijn bazen verslag uit van de illegale activiteiten van de PTT in Hoorn. Kreeg na de bevrijding door zijn kameraden uit het verzet een bruiloft aangeboden: tijdens de oorlog was hij gescheiden van zijn Joodse vrouw Elly Beek, die bijna 2,5 jaar in Hoorn ondergedoken heeft gezeten.</i></p>
	<p><i>Abraham en Elisabeth van den Berge</i></p>	<p><i>Onderwijzer en collega van Aaf Dell. Bood ten minste drie Joodse onderduikers onderdak, onder wie Loekie Themans. Werd samen met Aaf Dell op 10 februari 1944 gearresteerd en stierf op 7 maart 1945 in concentratiekamp Buchenwald. Kreeg in 2017 postuum samen met zijn vrouw Elisabeth van den Berge-Sjerps de Yad Vashem onderscheiding.</i></p>
	<p><i>Izaak Adriaanse</i></p>	<p><i>Izaak Adriaanse werd in 1943 afdelingscommandant van de Marechaussee in Hoorn. Slaagde erin de Duitsgezinde politietop, NSB-partijleiding en SD zó meesterlijk om de tuin te leiden dat men hem blindelings vertrouwde. Hij was op de hoogte van voorgenomen razzia's en arrestaties en kon betrokkenen (laten) waarschuwen. Heeft daardoor honderden levens gered. Was onder meer betrokken bij diverse sabotageacties en wapendroppings. Na de oorlog door de landelijke organisatie van gewapend verzet (KP) geëerd met oorkonde.</i></p>

Foto's: Benno Ellerbroek Fotografie, Hoorns Comité 40-45 en Vereniging Oud Hoorn

HOORN, DECEMBER 2022